

Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų
prevencijos projektų ir
bendruomenių iniciatyvų gerosios
praktikos konkurso nuostatų
1 priedas

**PROJEKTO, TEIKIAMO NUSIKALTIMŲ IR KITŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ
PREVENCIJOS PROJEKTŲ IR BENDRUOMENIŲ INICIATYVŲ GEROSIOS
PRAKTIKOS KONKURSUI, PARAIŠKOS APRAŠAS**

1. Projekto pavadinimas

Mūsų vasara

2. Informacija apie tai, kokiai paskelbtai konkurso temai skirtas projektas

Nepilnamečių ir asmenų iki 21 m. amžiaus, esančių Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriaus registruose, integracija į visuomenę

3. Informacija apie projekto rengėją

(pavadinimas, teisinė forma, juridinio asmens kodas, adresas, telefonai, el. pašto adresas, rengėjo vadovas / įgaliotas asmuo, kontaktinis asmuo / projekto vadovas, banko sąskaita)

Lietuvos probacijos tarnyba Kauno regiono skyrius, Biudžetinė įstaiga, kodas 304834984, Vilties g. 28 A, LT-63205 Alytus, tel. 8-672-58921, el. p. alytus@probacija.lt, kontaktinis asmuo Gitana Kamandulienė, banko sąskaita LT837300010155957102, "Swedbank" AB, banko kodas 73000.

4. Projekto įgyvendinimo laikotarpis

(projekto pradžios data (metai-mėnuo-diena), (numatoma) projekto pabaigos data (metai-mėnuo-diena))

Nuo 2018-07-04 iki 2018-07-18 ir nuo 2019-06-26 iki 2019-07-04

5. Informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos ir (arba) nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų skaičiaus ar nusikaltimų baimės mažinimo (iki 150 žodžių)

Įgyvendinant projektą buvo siekiama nepilnamečių ir asmenų iki 21 m. amžiaus pažeidėjų integracijos į visuomenę. Projekto metu buvo siekiama pažeidėjams suteikti žinių, įgūdžių, skatinti turiningai leisti vasarą, supažindinti su Lietuvos Respublikos istorija, pasieniečio, kario profesijomis, susipažinti su savo miesto tarpukario istorija, architektūra, daile, sužinoti apie vykusius sukilimus ir jų dalyvius, formuoti teigiamus tarpusavio bendravimo įgūdžius, išmokyti kelių eismo taisyklių, susipažinti su priklausomybėmis ir jų sprendimo galimybėmis. Projekto metu jaunuoliai išbandė savo fizines jėgas, dalyvavo grupinės ir ankstyvosios terapijos užsiėmimuose, važinėjo kartingais, elektriniais riedučiais, stebėjo mūšio lauke pratybas, įgijo įgūdžių ir žinių apie priklausomybes. Jaunuoliai buvo įtraukti į veiklas, kurios veikia kaip nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencija.

6. Informacija apie tai, kaip projektu prisidedama prie gyventojų informuotumo apie nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevenciją didinimo (iki 150 žodžių)

Projektas vyko skirtinguose miestuose ir buvo įtraukta daug įstaigų ir organizacijų. 2018 m. projektas vyko Alytuje, Lazdijuose, Kapčiamiestyje, Veisiejuose, Trakų rajone, Birštone, o 2019 m. – Kaune, Trakų rajone, Birštone, Alytuje. Prieš 2018 m. projektą buvo bendradarbiaujama su

Alytaus, Kapčiamiesčio, Lazdijų, Birštono bei Veisiejų bendruomenėmis. Lazdijų krašto muziejaus darbuotojai supažindino jaunuolius su Lazdijų krašto ypatumais, Veisiejų regioninis parkas supažindino su parko ypatumais, Lazdijų bendruomenė suteikė nemokamas gido paslaugas. Taip pat nemokamai žinių ir įgūdžių suteikė Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio pasienio užkardos pareigūnai, Lietuvos kartingo sporto meistrai Vytautas ir Valentinas Surdokai supažindino su kartingo sporto ypatumais, o „Alytaus autoklubo“ direktorius Rimvydas Anusauskas supažindino su saugaus eismo kelyje taisyklėmis. 2019 m. Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono kariai supažindino jaunuolius su kario profesija, Lietuvos kartingo sporto meistras Vytautas Surdokas bei „Alytaus autoklubo“ direktorius Rimvydas Anusauskas suteikė patalpas, kompiuterinę įrangą bei pravedė paskaitą apie saugų eismą kelyje ir kartingo vairavimo subtilybes. 2019 m. projekto metu jaunuoliams buvo pristatomas ankstyvosios intervencijos metodas bei metodas LEGO kaladėlėmis.

Veikla buvo pristatoma du kartus 2018 m. ir 2019 m. Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Informacija apie projektą buvo skelbiama įstaigos interneto svetainėje.

7. Esamos situacijos (problemos) analizė (iki 200 žodžių)

(– nurodoma konkreti sprendžiama problema, problema formuluojama tiksliai ir konkrečiai (t. y. taip, kad ją galima būtų patikrinti);

– nurodomas problemos mastas (kokias gyventojų grupes, institucijas, teritorinius vienetus apima problema);

– apibūdinamas problemos pastovumas (pateikiami duomenys, parodantys, kaip ilgai trunka šis reiškinys (egzistuoja problema), kurio prevencijai skiriamas projektas)

Jaunuolių integracija į visuomenę, skatinant turiningai leisti laisvalaikį, įgyti žinių, įgūdžių, mažinant jų nusikalstamumą yra prioritetas visai valstybei. Projekte 2018 m. dalyvavo jaunuoliai iš Alytaus m. ir r., Prienų ir Birštono savivaldybių, Kaišiadorių rajono, Druskininkų miesto bei Lazdijų rajono savivaldybių probacijos skyrių, o 2019 m. – tik iš Alytaus m. ir r., Prienų ir Birštono savivaldybių. 2018 m. į projekto veiklas įtrauktos Alytaus, Kapčiamiesčio, Lazdijų, Birštono bei Veisiejų bendruomenės, kurios savanoriškai sutiko padėti organizuojant projektą. Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriuje nuolat yra nepilnamečių, įtrauktų į registrus už nusikaltimus. Jaunuolių integraciją į visuomenę mažina nusikalstamumą. Lyginant 2018 m. ir 2019 m. Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono Alytaus skyriaus statistinius duomenis, nepilnamečių įtrauktų į registrus skaičius mažėja dėka vykdomų projektų. 2018 m. II ketvirtį nepilnamečių buvo 7, 2018 m. III ketv. – 10, 2018 m. IV ketvirtį - 12, 2019 m. I ketvirtį buvo 7, 2019 m. II ketv.- 4, 2019 m. III ketv.- 6, 2019 m. IV ketv.-2.

8. Projekto tikslai ir uždaviniai (iki 300 žodžių)

(turi būti aiškiai apibrėžti ir orientuoti į konkrečius rezultatus, sprendžiantys projekto keliamą problemą, atitinkantys tikslinės projekto grupės specifiką ir poreikius)

Tikslas - supažindinti nepilnamečius ir asmenis iki 21 m. amžiaus su Alytaus miesto istorija, menu, architektūra, daile, sužinoti apie vykusius sukilimus, jų dalyvius, formuoti teigiamus tarpusavio bendravimo įgūdžius, išbandyti fizines ir protines jėgas, susipažinti su pasieniečio ir kario profesijomis, skatinant jaunuolių patriotizmą tėvynei, išmokti turiningai praleisti laisvalaikį, susipažinti su priklausomybėmis ir jų sprendimo būdais, sudalyvauti grupinės terapijos užsiėmimuose.

2018 m. projekto uždaviniai:

1. Susipažinti su pasieniečio profesija, ugdyti jaunuolių patriotizmą tėvynei, apsilankant Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio pasienio užkardoje bei Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalione.

2. Aplankyti Lazdijų krašto muziejų, ekskursija su gidu po Kapčiamiestį, aplankant Emilijos Pliaterytės gyvenimo, palaidojimo vietas, susipažįstant su jos veikla, apsilankant Veisiejų regioniniame parke, susipažįstant su gamta, gyvūnais, augalais. Dalyvavimas viktorinoje.
3. Turiningai praleisti laisvalaikį su gidu, susipažinti su Alytaus miesto istorija, architektūra, menu, religija, vykusiais sukilimais, jų dalyviais. Aplankyti sukilimo dalyvių vietas, bunkerius. Išbandyti šaudymą lankais iš įvairių istorinių laikotarpių.
4. Susipažinti su automobilizmu, saugaus eismo kelyje taisyklėmis. Išbandyti pasivažinėjimą kartingais Aukštadvaryje.
5. Susipažinti su sveikatingumo šaltiniais, mineralinio vandens istorija, pasivaikščiavimas su gidu po Birštoną. Išbandyti orientacinius ir loginius žaidimus Birštone. Žaidimas strėliasvydis.

2019 m. projekto uždaviniai:

1. Susipažinti su kario profesija, šauktinio gyvenimo sąlygomis, ugdyti jaunuolių patriotizmą tėvynei, apsilankant Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalione. Išbandyti fizines jėgas skrendant lynu per Nemuną nuotykių šalyje „Tarzanija“.
2. Susipažinti su automobilizmu, kartingo sporto ypatumais, saugaus eismo kelyje taisyklėmis. Išbandyti pasivažinėjimą kartingais Aukštadvaryje.
3. Susipažinti su sveikatingumo šaltiniais, mineralinio vandens istorija, pasivaikščiavimas su gidu po Birštoną. Išbandyti orientacinius ir loginius žaidimus Birštone. Pasivažinėjimas elektriniais paspirtukais.
4. Susipažinti su priklausomybėmis ir jų sprendimo būdais VšĮ Alytaus m. socialinių paslaugų centre. Dalyvauti grupinės terapijos užsiėmimuose, naudojant ankstyvosios intervencijos metodą ir LEGO kaladėles. Aplankyti Kauno apskrities priklausomybių ligų centrą.

9. Teorinis pasirinkto prevencijos metodo ir priemonių pagrindimas (iki 150 žodžių)

(aprašomas pasirinktų (bendrosios, individualiosios ir t. t.) prevencijos metodo ir priemonių tinkamumas tikslinei projekto grupei – kokia teorija ir (ar) empiriniais tyrimais grindžiamas projekte pasirinktas prevencijos metodas ir priemonės)

Projektas su jaunimu buvo vykdomas dvejus metus, jame sudalyvavo 59 jaunuoliai. 2018 m. sudalyvavo 31 jaunuolis, o 2019 m.- 28 jaunuoliai. 2018 m. projekto metu vyko individualus ir grupinis darbas su jaunuoliais, buvo skatinami išsakyti savo nuomonę, ugdyti bendravimo įgūdžius, suteikiant žinių, lavinant fizines jėgas. 2019 m. projekto metu vyko individualus darbas, taip pat grupinės terapijos užsiėmimai, fizinės sportinės veiklos, pažintinės, įgūdžių lavinimo ir priklausomybių terapijos veiklos. Taikomi darbo metodai: stebėjimas, apklausa, pokalbiai, susitikimai, viktorina (2018 m. Veisiejų regioniniame parke), terapijos užsiėmimas LEGO kaladėlėmis (2019 m.). 2018 m. bendraujant su bendruomenėmis buvo stengiamasi pakeisti nusistovėjusį požiūrį į jaunuolių nusikalstamumą. 2018 m. Lazdijų, Kapčiamiesčio, Veisiejų bendruomenės suteikė nemokamas gido paslaugas, supažindino jaunuolius su Lazdijų krašto istorija, kultūra, tradicijomis. Organizuojant šias veiklas buvo siekiama išmokyti jaunuolius turiningai leisti laisvalaikį, įgyti žinių, įgūdžių, formuoti patriotines vertybes, skatinti jų fizinį aktyvumą, susipažindinti juos su istorija, įgyti tarpusavio bendravimo įgūdžių, išmokyti spęsti priklausomybių problemas, suteikti žinių kaip spęsti jau atsiradusias problemas, formuoti jų sąmoningumą žalingiems įpročiams ir nusikalstamumo prevencijai bei stiprinti motyvaciją pokyčiams. 2019 m. grupinės terapijos metu buvo naudojamas ankstyvosios intervencijos metodas bei metodas LEGO SERIUOS PLAY. Tai danų metodika, kuri sulaukia didelio susidomėjimo jaunuolių tarpe. LEGO kaladėlių pagalba kiekvienas dalyvis į moderatoriaus klausimą atsako sukonstruodamas savo 3D modelį iš pasirinktų LEGO detalių. Metodo dėka jaunuoliai stiprina savo bendravimo gebėjimus, analizavo priklausomybes ir jų sukeltas problemas, sužinojo kaip jas spęsti, kur kreiptis pagalbos. Tyrimais yra įrodyta, kad aukštas psichologinis-socialinis stresas yra dažna problema jaunuolių tarpe 2018 m. ir 2019 m. saugaus eismo mokymų metu išmoko saugaus eismo kelyje taisyklių, susipažino su kartingų sporto čempionu Vytautu Surdoku, taip pat praktiškai išbandė vairavimą kartingais. Projekto metu buvo siekiama jaunuolių integracijos į visuomenę.

10. Nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos mechanizmo (-ų), naudojamų projekte, aprašymas (iki 150 žodžių)

(nurodoma, kokius nusikaltimų ir kitų teisės pažeidimų prevencijos mechanizmus naudojote projekte, t. y., kaip naudojamos prevencinės priemonės užkerta kelią nusikaltimams (pavyzdžiui, mažina galimybes įsitraukti į nusikalstamą veiklą (pavyzdžiui, socialiai remiant rizikos grupės asmenis); padeda užkardyti nusikalstamas veikas dar prieš jas įvykdant (pavyzdžiui, papildomai patruliuojant rizikos teritorijose); padeda apsaugoti galimus taikinius sumažinant galimybes ir taip apsunkinant sąlygas nusikalstamai veikai vykdyti (pavyzdžiui, įrengiant papildomus užraktus ar vaizdo stebėjimo kameras) ir t. t.)

Tyrimais yra nustatyta, kad jaunuoliai keičiasi turėdami socialius pavyzdžius savo socialinėje aplinkoje, bendraudami su kompetetingais profesionalais (Vytautas ir Valentinas Surdokai) susikuria savo Aš vaizdą. Savimonės ir savojo Aš vaizdo formavimas teigiamai atsiliepia jaunuolių charakterio savybėms ugdant atsakomybės jausmą. Jaunimo įtraukimas į sportines, kultūrinės, tikslines veiklas (apsilankymas Aukštadvario kartodrome, šaudymas iš lankų, įsimintinų vietų ieškojimas vaikščiojant po Birštoną, apsilankymas pas pasieniečius ir karius) gali sulaikyti nuo nusikaltimų bei priklausomybių. Dažnas pradėjęs vartoti narkotikus ar kitas psichiką veikiančias medžiagas jų pabando iš neturėjimo ką veikti, leidžiant laisvalaikius vartojant alkoholį, su netinkamais draugais. Apsilankymas 2019 m. Kauno apskrities priklausomybių ligų centre, susipažįstant su priklausomais asmenimis, išgirstant istorijas apie vartojimą, skatina jaunuolius vengti priklausomybių, supažindinant su taikomais ankstyvosios intervencijos bei LEGO kaladėlių metodais. Parodymas kaip smagiai leisti laisvalaikį (važinėjant elektriniais paspirtukais, kartingais, žaidžiant strėliasyvdį, skrendant lynu per Nemuną) yra tik viena iš priemonių turiningam laisvalaikio praleidimui. Taip pat lankantis muziejuose, regioniniuose parkuose (Lazdijų krašto muziejus, Veisiejų regioninis parkas, Emilijos Pliaterytės buvimo vietose, vaikščiojant po Alytų) susipažįstant su istorija, sukilimais, dalyviais, praplėčiant žinias suteikia pasitikėjimo savimi. Susipažįstant su kario bei pasieniečio profesijomis veikia kaip pagalbinių priemonė, padedant keisti mąstymą, požiūrį į tam tikrus dalykus, ugdant patriotizmą tėvynei. Turiningas vasaros praleidimas, mažina galimybes įsitraukti į nusikalstamas veikas. Po projekto dalis jaunuolių tapo atviresni, linę su probuotoju aptarti savo mokymosi sunkumus, klausti patarimo, tapo atsakingesni.

11. Projekto veiklos (priemonės) (iki 150 žodžių)

(nurodoma, kokios veiklos buvo (yra) vykdomos 8 punkte nurodytiems projekto tikslams pasiekti)

2018 m. bendradarbiaujant su Lazdijų krašto muziejaus, su Veisiejų regioninio parko darbuotojais, 2018 m. ir 2019 m. su kartingų sporto čempionu Vytautu Surdoku bei jo tėvu Valentinu Surdoku, su asociacijos “Alytaus autoklubas“ direktoriumi Rimvydu Anusausku, 2018 m. su Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio pasienio užkardos pareigūnais, 2019 m. su Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono kariais buvo sukurtas ypatingas ryšys, paremtas pasitikėjimu jaunais žmonėmis. 2018 m. Veisiejų regioninio parko darbuotojai aprodė parką, parodė filmuotą medžiagą apie parke esančius gyvūnus, augalus, organizavo viktoriną. 2018 m. Lazdijų krašto muziejaus gidė aprodė muziejų, supažindino su Lazdijų miestelio įkūrimo istorija, papasakojo apie Salomėją Nerį, apie Emiliją Pliaterytę ir jos nuveiktus darbus, organizavo išvyką į Kapčiamiestį. 2018 m. Kapčiamiesčio, Lazdijų ir Veisiejų bendruomenių dėka nepilnamečiai buvo supažindinti su istorija, tautiniu paveldu. Jų dėka buvo organizuojamos veiklos, skatinančios jaunuolių sąmoningumą nusikalstamumo prevencijos klausimais. 2019 m. apsilankymas Kauno priklausomybių ligų centre suteikė jaunuoliams žinių apie priklausomybes, jų sprendimo būdus, taip pat susipažino su terapijos metodu naudojant LEGO kaladėles, taikytas ankstyvosios intervencijos metodus. Jaunuoliai įsitraukdami į terapiją atvirai pasakojo apie savo gyvenimišką patirtį, apie vartojimo pradžią, apie nusikaltimus ir pasekmes. Šio metodo dėka nereikia įvardinti asmeniškai savęs, jis leidžia pasakoti trečiuoju asmeniniu, kalbėti apie tai, ką žinai apie nusikaltimus, apie pasekmes, ko galima pasimokyti, kokias išvadas kiti padarė, gauti patarimų iš

kitų asmenų, klausantis jų patyrimo. 2018 m. ir 2019 m. projekto metu jaunuoliai ne tik įgijo žinių bei įgūdžių, tačiau atliko fizinius pratimus, išbandė save skrendant lynu per Nemuną, žaidė strėliasvydį, nešiojo kareivio amuniciją, stebėjo mūšio lauko pratimus, susipažino su pasieniečio ir kario profesijomis, susipažino su ginklais, stebėjo pasieniečių šuns pasirodymą bei sekimą pėdsakais, aplankė užkardą, šaudė su įvairiais lankais, tobulino savo šaudymo įgūdžius, važinėjosi elektriniais paspirtukais. 2018 m. jaunuoliai susipažino ir su Alytaus m. istorija, pokariniu laikotarpiu, aplankė bunkerius, bažnyčias. 2018 m. ir 2019 m. lankėsi Birštone, kur žaidė detektyvinį žaidimą su QR kodais, kuris leido susipažinti su miestu kitaip. Žaidimo metu buvo lavinama vaizduotė, stebėjimas, detalių atkūrimas, prisiminimas kur ir ką matė, įtrauktas loginis mąstymą. 2018 m. ir 2019 m. projekto metu aplankyta nemažai vietų: Kapčiamiestis, Lazdijai, Veisiejai, Birštonas, Alytus, Kaunas, organizuota daugiau nei 10 skirtingų veiklų, įtrauktos bendruomenės.

12. Projekto vykdytojai

Gitana Kamandulienė, vyriausioji specialistė, dirbanti su nepilnamečiais asmenimis, esančiais Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriuje.

13. Projekto dalyviai (tikslinė grupė)

(nurodoma projekto tikslinė grupė (organizacija, valstybės tarnautojai, piliečiai, bendruomenė ar kt.) ir paaiškinamas toks pasirinkimas)

2018 m. ir 2019 m. projekto dalyviai:

Nepilnamečiai asmenys bei asmenys iki 21 m. amžiaus, esantys Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriaus duomenų registruose.

Rūta Smailienė, vyriausioji specialistė, dirbanti su nepilnamečiais asmenimis, esančiais Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriuje (2018 m. ir 2019 m.).

Eglė Parajackienė, specialistė, Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyrius (2019 m.).

Raminta Mickė, specialistė, Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyrius (2019 m.).

Jurgita Pociukonytė, specialistė, dirbanti su nepilnamečiais asmenimis, esančiais Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriuje (2018 m.).

Jurga Vaišnienė, mediatorė, Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyrius (2018 m.).

Audrius Talandis, specialistas, Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyrius (2018 m.).

Egidijus Urba, specialistas, Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyrius (2018 m.).

Kristina Pilitauskienė, vyriausioji specialistė, dirbanti su nepilnamečiais asmenimis, esančiais Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono skyriuje (2018 m.).

14. Projekto vykdymo vieta

(nurodoma institucija (-os) ir (ar) teritorija, kurioje vykdomos projekto veiklos)

2018 m. ir 2019 m. projekto įgyvendinimui buvo pasirinktos kelios vietos: Lazdijai, Alytus, Alytaus r., Kapčiamiestis, Veisiejai, Kaunas, Aukštadvaris (Trakų rajonas), Birštonas. 2018 m. projekto vietos buvo: Alytus, Kapčiamiestis, Lazdijai, Veisiejai, Birštonas, Trakų rajonas (Aukštadvaris). 2019 m. projekto vietos buvo Alytus, Kaunas, Birštonas ir Trakų rajonas (Aukštadvaris).

2018 m. Lazdijuose buvo aplankytas Lazdijų krašto muziejus, Alytuje vyko šaudymas iš lankų bei susipažinimas su tarpukario istorija, bunkerių, įsimintinų vietų lankymas, pažintis su kartingų sporto meistras Surdokais bei asociacijos „Alytaus autoklubas“ direktoriumi Rimvydu Anusausku. Kapčiamiestyje aplankyta pasienio užkarda, aplankytos Emilijos Pliaterytės gyvenimo, palaidojimo vietos, Veisijuose aplankytas Veisiejų regioninis parkas. Aukštadvaryje važinėjasi kartingais. Birštone buvo žaidžiamas detektyvinis žaidimas su QR kodais, aplankytos mineralinio šaltinio vietos, žaidžiamas strėliasvydis.

2019 m. vyko terapijos užsiėmimai LEGO kaladėlėmis, taikomas ankstyvosios intervencijos metodas, buvo vykstama į Kauno apskrities priklausomybių ligų centrą, Alytuje vyko saugaus eismo bei automobilizmo paskaitos, pažintis su kartingų sporto meistru Vytautu Surdoku bei

asociacijos „Alytaus autoklubas“ direktoriumi Rimvydu Anusausku, aplankytas Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų batalionas, Alytaus rajone „Tarzanijoje“ buvo skrendama lynu per Nemuną. Aukštadvaryje važinėta kartingais. Birštone buvo žaidžiamas detektyvinis žaidimas su QR kodais, aplankytos mineralinio šaltinio vietos, važinėjamasi elektriniais paspirtukais.

15. Projekto partneriai, rėmėjai, jų įsitraukimas įgyvendinant projektą (iki 200 žodžių)

(nurodomi projekto partneriai ir (ar) rėmėjai, koks jų vaidmuo ir veikla vykdant projektą)

Projekto metu partneriais buvo VšĮ Alytaus m. socialinių paslaugų centras (2019 m.), nuotykių šalies „Tarzanija“ darbuotojai (2019 m.), UAB „Rotena“ darbuotojai (2018 m. ir 2019 m.), MB „Čiulba-ulba“ darbuotojai (2018 m. ir 2019 m.), gidas Giedrius Bernatavičius (2018 m.), „VšĮ „Žalioji lankas“ (2018 m.). Projekto metu rėmėjais tapo Lazdijų krašto muziejus (2018 m.), Veisiejų regioninio parko darbuotojai (2018 m.), kartingų sporto čempionai Vytautas Surdokas bei jo tėvas Valentinas Surdokas (2018 m. ir 2019 m.), asociacijos „Alytaus autoklubas“ direktorius Rimvydas Anusauskas (2018 m. ir 2019 m.), Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio pasienio užkardos pareigūnai (2018 m.), Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono kariai (2019 m.) bei gidė Birutė Talandienė (2018 m.).

16. Projekto įgyvendinimo proceso vertinimas (iki 300 žodžių)

(pateikiama informacija apie tai, ar buvo daromas (yra planuojamas) proceso vertinimas. Jei taip, kokie proceso rodikliai buvo nustatyti, kas atliko (atliks) vertinimą (viduje ar iš šalies) ir kokie buvo pagrindiniai rezultatai.

Pastaba. Proceso vertinimas suteikia informacijos apie projekto įgyvendinimą. Proceso rodiklių pavyzdžiai galėtų būti tokie: informacija apie programos dalyvių skaičių; informacija apie tai, kaip projektas patenkina dalyvių lūkesčius ir kt.)

Projektas buvo planuojamas, organizuojamas kelerius metus iš eilės Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos. Siekiant kompleksinio nepilnamečių resocializacijos proceso, skatinančio jų užimtumą, pozityvų mąstymą bei įgūdžių formavimą, naujų žinių, kompetencijų įgijimą, atsparumo išoriniam neigiamam spaudimui ugdymą bei siekiant tinkamai organizuoti ir įgyvendinti Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1041 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ priemones ir užtikrinant resocializacijos priemonių prieinamumą regionų skyrių priežiūroje esantiems nepilnamečiams Kauno regione buvo organizuojami šie projektai. Projektai buvo aptariami ir pristatomi skaidrėmis 2019 m. rudenį ir 2020 m. rugsėjo 30 d. Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje. Proceso vertinimas įstaigos viduje buvo planuojamas, sudaromos sąmatos, atliekami viešieji pirkimai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais. 2018 m. projekto suma 888 Eurai, o 2019 m. – 995 Eur. Projektas su jaunimu buvo vykdomas dvejus metus, jame sudalyvavo 59 jaunuoliai. 2018 m. sudalyvavo 31 jaunuolis, o 2019 m. – 28 jaunuoliai.

17. Projekto rezultatų ar poveikio vertinimas (iki 300 žodžių)

(nurodoma informacija apie tai, ar buvo atliktas (yra planuojamas) rezultatų ar poveikio vertinimas. Jei taip, kokie projekto rezultato rodikliai buvo nustatyti, kas atliko (atliks) vertinimą (viduje ar iš šalies), koks duomenų ir vertinimo metodas buvo (bus) naudojamas, kokie buvo pagrindiniai rezultatai.

Pastaba. Rezultatų ar poveikio vertinimas suteikia informacijos apie programos veiksmingumą. Pokyčiai, kuriuos turi padaryti projekto įgyvendinimas, išreiškiami projekto rezultato rodikliais. Jų pasirinkimas priklauso nuo reiškinio, kurio prevencijai skirtas projektas, jie turi būti lengvai stebimi, taip pat būti glaudžiai susiję su reiškiniumi, kurio prevencija planuojama)

Projekto vertinimas rėmėsi dalyvių skaičiumi, kadangi 2018 m. Kauno regiono savivaldybių skyriuose buvo apie 90 nepilnamečių asmenų, iš jų 2018 m. sudalyvavo projekte 31 jaunuolis, tai sudarė apie 30 proc. dalyvaujančiųjų. 2019 m. sudalyvavo 28 jaunuoliai iš Alytaus m. ir r. bei Prienų ir Birštono skyrių, nes kiti skyriai vykdė projektus atskirai savo skyriuose. 2019 m. projekte iš Alytaus m. ir r. skyriaus 100 proc. dalyvavo visi nepilnamečiai (jų buvo 13). Su projekto dalyviais buvo bendraujama kelis mėnesius, nes vyko individualus darbas, domėtasi kokios veiklos būtų įdomios, koks jaunuolių užimtumas. Projektas vyko vasaros ir jaunuolių mokymosi atostogų metu, kadangi dauguma jaunuolių mokėsi mokymosi įstaigose. Projektas buvo skelbtas internetiniame probacijos tarnybos tinklapyje. Projekto metu vyko bendradarbiavimas su įstaigomis. Projekto rezultatai ir poveikis buvo vertinamas Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje. Proceso vertinimo rodikliai buvo Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1041. Projektas buvo tęstinis, vyko 2018 m. ir 2019 m., kadangi siekiant pokyčių su jaunuoliais neužtenka kelių veiklų.

18. Projekto išlaidų ir gautos naudos analizė (iki 150 žodžių)

(nurodoma informacija apie tai, ar buvo atlikta projekto išlaidų ir gautos naudos analizė (santykis tarp potencialaus prevencinės priemonės veiksmingumo ir jos įgyvendinimo kaštų). Jei tokia analizė buvo atlikta, nurodoma kaip ir kas ją atliko, pagrindinės analizės išvados)

Įvertinus tai, kad Lietuvos probacijos tarnybos Kauno regiono (Alytaus m. ir r.) skyriuose nepilnamečių pažeidėjų skaičius mažėja (Kauno regiono skyriaus Alytaus m. ir r. statistinės metinės ataskaitos), galime teigti, kad projekto įgyvendinimui skirtos lėšos panaudotos tikslingai.

19. Projekto naujumas (iki 150 žodžių)

(nurodomi projekte naudoti nauji metodai ar priemonės)

Projektas nukreiptas į nepilnamečių resocializacijos procesą, skatinantį jų užimtumą, pozityvų mąstymą bei įgūdžių formavimą, naujų žinių, kompetencijų įgijimą, atsparumo išoriniam neigiamam spaudimui ugdymą ir į jų integraciją. 2019 m. projektas buvo nukreiptas ne tik į sportines, edukacines, žinių sritis, bet ir į priklausomybes, jų atpažinimo įvertinimą, suteikiant jaunuoliams žinių, reikiamos informacijos, supažindinant su priklausomybėmis grupinės intervencijos metu per LEGO kaladėles. Šis naudojamas metodas yra naujas Lietuvoje, jį sukūrė danai. 2019 m. projekto metu taip pat buvo naudojamas ir ankstyvosios intervencijos metodas. Metodas LEGO SERIUOS PLAY yra sulaukęs didelio susidomėjimo jaunuolių tarpe. LEGO kaladėlių pagalba kiekvienas dalyvis į moderatoriaus klausimą atsako sukonstruodamas savo 3D modelį iš pasirinktų LEGO detalių. Sukurti 3D modeliai tampa grupinių diskusijų, patirties pasidalinimo, problemų sprendimo ir sprendimų priėmimo pagrindu. Darbo su LEGO kaladėlėmis tikslas - maksimaliai padidinti jaunuolių, dirbančių susitikime prie stalo asmeninį potencialą, išvalgas, pasitikėjimą ir įsitraukimą į nurodytą temą. Tai užtikrina, kad problemų sprendimo metu bus atsižvelgiama į kiekvieno jaunuolio žinias, įgūdžius ir nuomonę. Ankstyvosios intervencijos programa- galimybė padėti jauniems asmenims, kurie eksperimentuoja ar nereguliariai vartoja alkoholį ar narkotines medžiagas. Programos tikslas- motyvuoti jaunuolį keisti požiūrį, siekti žinių apie psichoaktyvių medžiagų daromą žalą bei pasekmes. Jaunuoliams suteikiama galimybė būti išklausytiems, diskutuoti bendraamžių grupėje. Programą sudaro 3 dalys: motyvacinis pokalbis, 8 val. praktiniai užsiėmimai aktyviai veiklai, diskusijoms, patirčių pasidalijimui ir baigiamasis pokalbis.

20. Projekto pritaikomumas (iki 300 žodžių)

(nurodoma, ar projektą (tam tikrus jo elementus) būtų galima pritaikyti, pavyzdžiui, kitoje savivaldybėje, šalyje)

Projektas gali būti pritaikytas visuose Lietuvos probacijos tarnybos skyriuose darbui su jaunuoliais nuo 14 iki 21 m. amžiaus. Gali būti vedamas bet kokiose vietose, nes metodui LEGO SERIUOS PLAY reikalingos kaladėlės, nebūtinai net stalas, jis gali būti vedamas ant grindų pasitiesus

kilimėlių, tačiau jį vesti gali tik apmokytas moderatorius. Taip pat ir ankstyvosios intervencijos metodui reikalingas apmokytas specialistas. Specialistus ruošia VšĮ Alytaus m. visuomenės sveikatos biuras. Kitoms projekto veikloms nebuvo reikalingos ypatingos patalpos, nes paskaitos apie saugų eisną ir kartingų sporto subtilybes pravedė V.Surdokas ir R.Anusauskas asociacijos „Alytaus autoklubo“ patalpose, tačiau jos galėjo būti pravesotos ir Lietuvos probacijos tarnybos patalpose. Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos Varėnos pasienio rinktinės Kapčiamiesčio pasienio užkardos pareigūnai (2018 m.) priėmė įstaigos patalpose, taip pat ir Lietuvos didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono kariai priėmė savosiose patalpose. Šios įstaigos mielai priima ir suteikia visokeriopą pagalbą, tad projektas gali būti pritaikytas, tik reiktų patiems atvykti į minėtas įstaigas. Lazdijų krašto muziejų taip pat galima aplankyti susitarus su darbuotojais iš anksto, yra numatytos muziejų lankymo nemokamos valandos ir dienos. Taip pat susitarus nemokamai galima aplankyti ir Veisiejų regioninį parką. Kitos veiklos taip pat yra įmanomos vykdyti ir kitiems Lietuvos probacijos tarnybos skyriams, tik jos reikalaujančios finansinių išteklių. Aplankyti Birštoną, žaisti strėliasvydį, važinėti paspirtukais, lankyti įžymias tarpukario vietas Alytuje su gidu, šaudyti iš lankų, važinėti kartingais Aukštadvaryje, viskas yra įmanoma įgyvendinti ir kitoms įstaigoms, savivaldybėms.

21. Projekto finansavimas ir išlaidos

(nurodoma:

- kaip ir kieno šis projektas buvo (yra) finansuojamas;*
- kokios buvo (yra) projekto su finansais, medžiagomis ir žmogiškaisiais ištekliais susijusios išlaidos)*

Projektas buvo finansuojamas Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2018 m. ir 2019 m. Siekiant kompleksinio nepilnamečių resocializacijos proceso, skatinančio jų užimtumą, pozityvų mąstymą bei įgūdžių formavimą, naujų žinių, kompetencijų įgijimą, atsparumo išoriniam neigiamam spaudimui ugdymą bei siekiant tinkamai organizuoti ir įgyvendinti Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. 1041 „Dėl Viešojo saugumo plėtros 2015–2025 metų programos įgyvendinimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“ pakeitimo“ priemonės ir užtikrinant resocializacijos priemonių prieinamumą regionų skyrių priežiūroje esantiems nepilnamečiams, bei atsižvelgiant į Darbo su nepilnamečiais, esančiais Lietuvos probacijos tarnybos priežiūroje, ataskaitos statistinę informaciją, buvo siūloma Kauno regiono skyriuje organizuoti priemones. 2018 m. projekto suma 888 Eurai, o 2019 m. – 995 Eur.

22. Projekto viešinimas

(nurodoma, kur galima rasti daugiau informacijos apie projektą. Pateikiamos nuorodos į projekto svetainę ar internete esančius pranešimus, publikacijas apie projektą (įskaitant užsienio kalbomis)

Projektas buvo viešinamas įstaigos internetiniame puslapyje.

23. Kita svarbi, su projektu susijusi, informacija (iki 100 žodžių)

(pateikiama kita svarbi informacija)

Projekto rengėjo vadovas / įgaliotas asmuo _____

(parašas)

Gitana Kamandulienė

(vardas ir pavardė)